

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 27P/29/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1221201354
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Pacherová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2021:1221201354.6

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II v Bratislave v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. N., H.. XX.XX.XXXX, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/a, Bratislava, dieťa matky: F. N., H.. XX.XX.XXXX, C. Ž. H.. X/X, R., Č. Q., R..Č.. M. XXXX, D. E., Č. Q. a otca: M. N., H.. XX.XX.XXXX, R. C. R. XX, C., R..Č.. A. Z. V. XX/A, Q., Z.Ď., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie nasledovného znenia:

I. Súd zveruje maloletú M. N., H.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 01.03.2021, doručeným tunajšiemu súdu dňa 03.03.2021, sa matka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým bude maloletá M. N., H.. XX.XX.XXXX zverená do osobnej starostlivosti matky. V návrhu matka uviedla, že rozsudkom Okresného súdu v D. E. zo dňa XX.XX.XXXX, č.k. X. XXXX/XXXX-XX bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti otca. Od roku 2018 sa začali zhoršovať vzťahy, keď otec zakázal maloletej každodenný telefonický kontakt s matkou tým, že jej odobral mobilný telefón kvôli zlým známkam v škole. V roku 2019 sa situácia ešte zhoršila, keď sa dcéra sťažovala na nepohodu v rodine otca a jeho partnerky, dieťa veľmi schudlo, začali jej vypadávať vlasy, po psychickej aj fyzickej stránke sa nachádza v neželanej kondícii. Otec má maloletej verbalizovať, že ju nechá "zavrieť do blázninca", bráni jej stretnutiu s matkou. Matka sa môže s dcérou stretnúť iba ak si ju príde autom vyzdvihnúť. Školskej psychologičke mala maloletá uviesť, že u otca je nešťastná, nechce u neho naďalej bývať. Podľa matky sú otec aj jeho partnerka nezamestnaní a majú užívať liek Lexaurin.

2. Okresný súd Bratislava II uznesením č. k. 27P/29/2021-14 zo dňa 08.03.2021 rozhodol tak, že vyhlásil, že v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia zverením maloletej M. N., H.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, nemá právomoc. Zároveň konanie o nariadenie neodkladného opatrenia zverením maloletej do osobnej starostlivosti matke zastavil. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Voči uzneseniu Okresného súdu Bratislava II zo dňa 08.03.2021, č. k. 27P/29/2021-14 podala odvolanie matka. Na odvolanie matky Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 05.05.2021, č. k. 20CoP/53/2021-33, uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 08.03.2021, č. k. 27P/29/2021-14, zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odôvodnení uvedeného uznesenia krajský súd konštatoval, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v otázke právomoci konať je predčasné. V nadväznosti na uvedené krajský súd uložil súdu prvej inštancie povinnosť riadne zistiť, kde maloletá má aktivity bežného života, ako školu, lekára, kde má sociálne väzby, kamarátov, ostatnú

rodinu, či maloletá ovláda maďarský jazyk a až po dôkladnom zistení všetkých relevantných informácií ustáliť obvyklý pobyt maloletej a právomoc súdu.

4. Prvoinštančný súd, viazaný názorom odvolacieho súdu, na základe opätovne vykonaného a doplneného dokazovania oboznámením sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a s listinnými dôkaznými prostriedkami nachádzajúcimi sa v spise dospel k nasledovným skutkovým zisteniam:

5. Z obsahu rodného listu maloletej M. N., H.. XX.XX.XXXX, zapísaného v knihe narodení matričného úradu R., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XX, súd zistil, že matkou maloletej je F. N., rod. C., nar. XX.XX.XXXX a otcom M. N., nar. XX.XX.XXXX.

6. Rozsudkom Okresného súdu v D. E. zo dňa XX.XX.XXXX, č.k. X. XXXX/XXXX-XX, súd schválil dohodu rodičov, v zmysle ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti otca a matka sa zaviazala počnúc dňom 01.01.2018 prispievať na výživu maloletej sumou 2.000 Kč mesačne, splatnou vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám otca.

7. Z obsahu e-mailových správ medzi matkou a Úradom pre medzinárodnoprávnu ochranu detí v ČR zo dňa 01.03.2021 súd zistil, že matka kontaktovala uvedený úrad, so žiadosťou o pomoc vo veci zmeny zverenia maloletej. Rovnako matka kontaktovala školskú psychologičku maloletej a poradkyňu Linky detskej istoty.

8. Z vyjadrenia otca k návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, doručeného tunajšiemu súdu dňa 02.09.2021 súd zistil, že otec považuje tvrdenia matky uvedené v návrhu za "nepredstaviteľné klamstvá a výmysly". Súd tiež zistil, že v obci Q. žije otec päť rokov, maloletá t.č. navštevuje základnú školu M. X, C. a mala by nastúpiť na strednú odbornú školu K. X, C.. Pred pandemiou maloletá navštevovala športový krúžok - thajský box v Q., pediatričku má v C. - Z.. O.. Maloletá neovláda maďarský jazyk a ostatná rodina maloletej žije v Č. Q., kde sa maloletá narodila.

9. Z podania otca, doručeného tunajšiemu súdu dňa 06.09.2021 súd zistil, že súhlasí s návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia na zmenu zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky, avšak naďalej trval na tom, že matkine tvrdenia uvedené v návrhu sú nepravdivé. Nakoľko návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia a v ňom uvedené skutočnosti nenávratne narušili vzťahy v doterajšej rodine, v plnej miere súhlasí s návrhom matky. Z podania ďalej vyplýva, že maloletá mala otcovi uviesť, že klamala, aby sa dostala k matke, pričom naďalej trvá na tom, že chce ísť žiť k matke.

10. Zo správy ÚPSVaR zo dňa 13.09.2021 vyplýva, že dňa 13.09.2021 sa na oddelenie SPODaSK dostavil otec maloletej M. spolu s maloletou. Maloletá M. s ochotne komunikovala a rozprávala viac samostatne, na otázky bezprostredne odpovedala. Pohovor bol vykonaný bez prítomnosti otca. Maloletá na pohovore uviedla, že u otca je prakticky od rozhodnutia súdu v Č.. Rodičia sa na jej zverení otcovi dohodli a ona s tým, ako sa rodičia dohodli súhlasila. Hlavným dôvodom prečo mama podala návrh na zmenu zverenia boli problémy v domácnosti otca, o čom matku informovala. Spočiatku dobrý vzťah s otcom a jeho priateľkou sa po čase, najmä v čase pandémie a nutnosti byť viac v domácom prostredí, skomplikoval. Priznala, že vie že ani ona sa nechovala práve najlepšie a že aj klamala otcovi napríklad o známkach v škole, ale nie viac ako iné deti jej veku. Partnerka otca jej to však vyčítala, hádali sa spolu a otcova priateľka povedala, že nie je dobrým príkladom pre jej dcéru D., ktorá má teraz 12 rokov. Vzťah s priateľkou otca, ktorá neriešila veci s ňou ale s otcom sa natoľko skomplikoval, že sa s nimi ešte viac hádala a celý vzťah sa tak zhoršoval. S otcom si spoločný program nerobili často, avšak chodili napríklad na hrady a zámky, ale to ju nebavilo. Z pohovoru vyplynulo, že z celej situácie bola maloletá v psychickej nepohode a v tom období začala aj menej jesť a výrazne schudla, teraz však už je normálne. Po tom ako v marci mame, keď bola u nej na pár týždňov, všetko povedala, matka podala predmetný návrh na zmenu zverenia. Na záver pohovoru maloletá M. jednoznačne vyjadrila, že si praje žiť s matkou v Č. a to aj napriek tomu, že je situácia u otca už upokojená. K otcovi chce chodiť, ale nechce aby o tom kedy sa majú stretávať rozhodol súd. Tiež uviedla, že "celé toto" jej je veľmi ľúto, že má rada oboch rodičov.

11. Podľa § 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len "Civilný mimosporový poriadok") podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len "Civilný sporový poriadok") pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 Civilného sporového poriadku v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa § 331 ods. 1 Civilného sporového poriadku návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak nim bolo neodkladné opatrenie nariadené.

Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

Podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

12. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravu nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Preukázanie alebo osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín. Takýto postup súdu predpokladá platná úprava (§ 326 ods. 1,2 CSP, § 329 ods. 1,2,3 CSP) sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu.

13. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach starostlivosti súdu maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariaďovaní neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má

mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

14. Vzhľadom na názor odvolacieho súdu, sa súd prvej inštancie v prvom rade musel vysporiadať s tým, či má právomoc vec prejednať a vo veci rozhodnúť. S poukazom na skutočnosť, že maloletá má aktivity bežného života v prevažnej miere situované v C., kde navštevuje školu, navštevuje tu pediatričku a má tu kamarátov, a napriek tomu, že žije v obci Q. N. Z., neovláda maďarský jazyk, dospel súd k záveru, že má právomoc konať o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia.

15. S poukazom na citované zákonné ustanovenia, vyhodnotiac zistené okolnosti súd dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Z obsahu návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia a k nemu pripojených listinných dôkazných prostriedkov mal súd za preukázané, že výkon rodičovských práv a povinností k maloletej je upravený rozsudkom Okresného súdu v D. E. zo dňa XX.XX.XXXX, č.k. X. XXXX/XXXX-XX, ktorým súd schválil dohodu rodičov, v zmysle ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti otca, rovnako mal za preukázané, že rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti a že vzťahy v rodine otca, teda medzi otcom, jeho partnerkou a maloletou sa počas pandémie Covid-19 zhoršili. Maloletá v dôsledku týchto konfliktov schudla, po psychickej a fyzickej stránke na tom nebola dobre. Z návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj zo samotnej výpovede maloletej pred UPSVaR-om vyplýva, že chce bývať s matkou v Č. Q.. S návrhom matky vyjadril súhlas otec maloletej, ktorý mal za to, že v dôsledku podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa nezvratne narušili vzťahy v ich rodine a preto navrhoval zveriť maloletú do osobnej starostlivosti matky s tým, že styk navrhoval upraviť raz do mesiaca, ak si to bude maloletá želať. Súd má za to, že za daných okolností, je v prvom rade v záujme maloletej jej stabilizácia na jednom plnohodnotnom mieste, ktoré môže vnímať ako bezpečné prostredie bez zbytočných konfliktov. Práve stabilizácia prostredia maloletej jej môže pomôcť k zlepšeniu jej emočného a psychického stavu. Súd dospel k záveru, že z vyššie už uvedených dôvodov je momentálne v záujme maloletej jej zverenie do starostlivosti matky. Súd tiež uvádza, že v zmysle § 43 zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti. V súlade s citovaným zákonným ustanovením, súd prihliadol na názor maloletej, keďže maloletá je už vo veku, kedy je schopná samostatne vyjadriť svoj názor. Maloletá M. počas pohovoru na UPSVaR jednoznačne vyjadrila svoju vôľu žiť s matkou v Č. Q.. K otcovi chce chodiť, ale nechce, aby o tom, kedy sa majú stretávať rozhodol súd. Na podklade uvedeného dospel súd k záveru, že zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky je jednoznačne v záujme maloletej a návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti vyhovel.

16. Súd matke neuložil povinnosť podať návrh vo veci samej v zmysle § 336 ods. 1 CSP, pretože bol toho názoru, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi účastníkmi konania.

17. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis

s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).